

а ще й врахувати взаємне розміщення інших небесних об'єктів. У розробленому навчальному ресурсі такі схеми анімуються автоматично, причому в будь-який момент завдяки блоку керування додатком можна призупинити затемнення та детально ознайомитися із особливостями схеми падіння сонячних променів.

Як вже зазначалося, цей навчальний ресурс має блок керування, що дає можливість розглянути та ознайомитися детально з кожним кроком у певний момент демонстрації. Можливість керування процесом є у всіх його частинах — як теоретичній, так і демонстраційних. Завдяки таким можливостям можна робити паузи у спостереженнях, знайомитися «покадрово» із явищем природи і відтворювати чи оновлювати демонстрацію для повтору.

Уміння створювати та використовувати подібні інтерактивні програмні додатки сьогодні є фаховим для вчителів фізики. Оскільки вони пов'язані з інформаційними технологіями, то їх упевнено можна включати до інформаційно-комунікаційних компетентностей сучасного вчителя фізики.

ДЖЕРЕЛА

1. Microsoft Educator Network. Інтерактивні схеми сонячного і лунного затемнень [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.pil-network.com/Resources/LearningActivities/Details/48470ce8-bbd5-4e46-8ade-c09d2db29f19>

ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У ПОЗАШКІЛЬНІЙ РОБОТІ

Яцишин А.В.,
Інститут інформаційних технологій
і засобів навчання НАПН України, м. Київ

На сьогодні важлива роль у вихованні учнів та розвитку їх творчих здібностей належить спеціально організованій виховній роботі у позанавчальний час, яку називають позакласною та позашкільною. У посібнику [2] зазначено, що позакласною

роботою називають різноманітну освітню і виховну діяльність, спрямовану на задоволення інтересів і запитів дітей та організовану в позаурочний час педагогічним колективом школи. А до позашкільної роботи відносять освітньо-виховну діяльність позашкільних закладів для дітей та юнацтва. Ці обидва види роботи мають спільні завдання і передбачають застосування переважно однакових засобів, форм і методів виховання.

У науковій літературі зазначено, що загальні принципи організації позашкільної роботи передбачають: 1) органічний зв'язок позашкільних установ з виховною діяльністю школи; 2) узгодженість дій з виховною роботою дитячих та юнацьких організацій, сім'ї та громадськості; 3) масове охоплення дітей на добровільних умовах для участі в гуртках і секціях позашкільних установ; 4) поєднання масових, групових та індивідуальних форм виховної роботи; 5) вільний вибір дітьми характеру творчої діяльності; 6) стимулювання активної творчої діяльності дітей та підлітків. Тому у позашкільній роботі набули поширення масові, групові та індивідуальні форми виховання (зустрічі з діячами науки, техніки, мистецтва; виставки дитячої творчості, олімпіади, огляди, конкурси та ін.).

Саме віртуальні соціальні мережі можливо використовувати для позашкільної роботи, адже їх користувачами переважно є учні та студенти; вони мають значну кількість користувачів, популярність, достатню кількість сервісів, що надаються; мінімальну кількість реклами; зручний інтерфейс; широкі демонстраційні можливості; наявність освітніх матеріалів; синхронну та асинхронну взаємодію [3].

Отже, на основі публікації [3] виокремимо позитивні сторони використання віртуальних соціальних мереж для позашкільної роботи:

- 1) звичне і комфортне для дітей та підлітків середовище. Інтерфейс, способи комунікації, організація та створення контенту вже вивчені і повністю зрозумілі, що пояснюється тривалим користуванням. Зникає необхідність навчати роботі у мережі, оскільки діти та підлітки активно відвідують свої профілі у віртуальних соціальних мережах; 2) значний діапазон сервісів, різноманітність форм комунікації (опитування, голосування, форуми, коментарі, підписки, відправка персональних повідомлень та ін.),

обмін цікавими і корисними посиланнями на інші ресурси; 3) ідентифікація користувача, найчастіше у соціальній мережі людина виступає під своїм іменем і прізвищем, рідше — під псевдонімом. Не потрібно запам'ятовувати новий логін і пароль для входу в систему, він користується звичним для себе способом ідентифікації у співтоваристві; 4) наявність фільтрації, активність учасників простежується через стрічку новин; цей інструмент допомагає не розгубитися користувачеві у розмаїтті інформаційних потоків і проводити моніторинг оновлень різноманітного контенту; 5) умови для групової діяльності, спільне планування і наповнення контенту, власних електронних освітніх ресурсів. У віртуальних соціальних мережах створені умови для того, щоб ділитися тим, чого навчилися, і тим цікавим, що виявили у мережі зі своїми друзями, однокласниками та ін.; 6) умови безперервного навчання, тобто постійної взаємодії в мережі у зручний для час та організації індивідуальної роботи. Також обговорення, які були розпочаті під час занять, можуть бути продовжені у соціальній мережі, що забезпечує ретельніше освоєння матеріалу. Підтримка навчальної теми у соціальній мережі дозволяє дітям і підліткам, які пропустили заняття, не «випадати» з теми, а брати участь в обговореннях і виконувати завдання вдома; 7) наявність мобільної версії сторінок віртуальної соціальної мережі, доступ у зручний час і у зручному місці з будь-якого мобільного пристрою (мобільний телефон, планшет, нетбук, ноутбук, смартфон тощо), підключеного до мережі Інтернет; 8) візуалізація матеріалів, що необхідно для демонстрації наочних матеріалів в електронному вигляді.

Аналіз закордонного досвіду застосування віртуальних соціальних мереж для навчально-виховного процесу засвідчив, що світова громадськість усвідомлює і враховує глобальний процес інформатизації освіти і зростаючу кількість часу, яку діти та підлітки витрачають, перебуваючи у віртуальних соціальних мережах. А безкоштовні сервіси, наявні у віртуальних соціальних мережах, створюють сприятливі можливості для навчання та виховання, є зручними та сучасними і можуть бути використані у позашкільній роботі.

ДЖЕРЕЛА

1. Светлорусова А.В. Роль віртуальних співтовариств у формуванні інформаційно-комунікаційної компетентності старшокласників [Електронний ресурс] / А.В. Светлорусова // Звітна наукова конференція Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України: матер. наук. конф. — К.: ІТЗН НАПН України, 2011. — С. 31–33. — Режим доступу: http://www.ime.edu-ua.net/cont/tezy_2011.pdf
2. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посіб. / М.М. Фіцула. — К.: Видавничий центр «Академія», 2009 — 560 с.
3. Яцишин А.В. Застосування віртуальних соціальних мереж для потреб загальної середньої освіти / А.В. Яцишин // Інформаційні технології в освіті. — № 19. — 2014. — С. 119–126.